

A | Samenvatting Nederlandse Female Board Index 2011¹

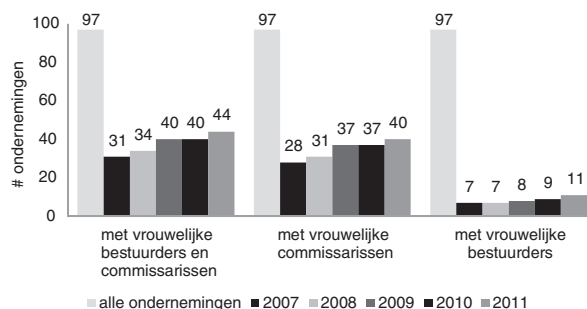
Mijntje Lückcrath-Rovers

De Nederlandse 'Female Board Index 2011' geeft voor het vijfde jaar een overzicht van de vrouwelijke vertegenwoordiging in de Raden van Bestuur (RvB) en Raden van Commissarissen (RvC) van 97 Nederlandse NV's die genoteerd zijn op Euronext Amsterdam. De bedrijven worden ingedeeld naar het percentage vrouwen in hun gezamenlijke RvB en RvC. De Nederlandse 'Female Board Index' geeft daarnaast ook een analyse van de verschillen tussen mannelijke en vrouwelijke bestuurders en commissarissen en tussen ondernemingen met of zonder vrouwelijke vertegenwoordiging in de RvB en/of RvC (samen de 'Board'). De gegevens zijn gebaseerd op de stand van zaken op 31 augustus 2011 en bevatten derhalve de veranderingen ten opzichte van 31 augustus 2010.

De studie toont aan dat:

1. Stand van Zaken

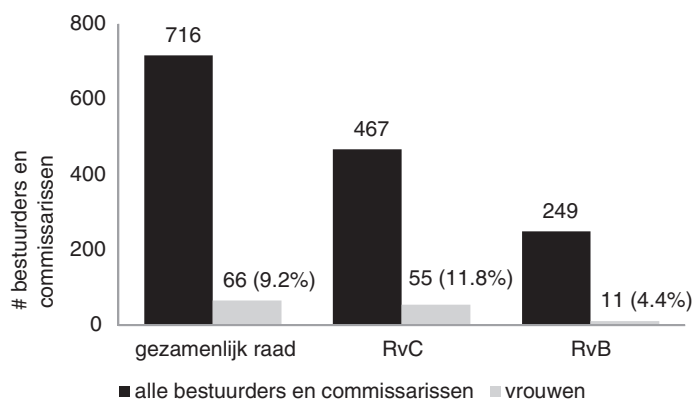
In 2011 heeft nog steeds slechts de minderheid van de 97 bedrijven één (of meer) vrouwen in de RvB of RvC (44 ondernemingen (45,6%)) Dit is een toename van vier ondernemingen in vergelijking met 2010 (40 ondernemingen (41,2%). (Zes ondernemingen benoemden hun eerste vrouw, bij twee bedrijven vertrok de enige vrouw in 2010). De meerderheid (53 ondernemingen: 54,6%) heeft nog steeds geen vrouw in RvB of RvC.

¹ Het gehele onderzoeksrapport 'The Dutch Female Board Index 2011' is verkrijgbaar via ncgi@nyenrode.nl.

De som van de bedrijven met vrouwelijke bestuurders (11) en bedrijven met een vrouwelijke commissarissen (40) is niet gelijk aan het aantal bedrijven met vrouwelijke bestuurders/commissarissen (44), omdat zeven bedrijven met een vrouwelijke bestuurder ook een of meer vrouwelijke commissarissen hebben.

In 2011 zijn 66 van de 716 bestuurders (9,2%) vrouw (2010: 61 = 8,4%). Deze 9,2% is het gewogen gemiddelde van het percentage vrouwelijke bestuurders (4,4%) en het percentage van de vrouwelijke commissarissen (11,8%). (In 2010 was dit respectievelijk 3,6% en 11,1%). De netto-toename van vijf vrouwelijke bestuurders is iets hoger dan de netto toename in 2010 (vier) maar aanzienlijk minder dan de stijging in 2009 toen de netto toename elf was.

2. Wettelijke streefcijfer

Het amendement Kalma c.s.² introduceert streefcijfers in het Burgerlijk Wetboek voor de participatie van vrouwen in RvB's en RvC's van NV's en BV's. Uit het voorgestelde wetsartikel blijkt dat een evenwichtige verdeling betekent dat minimaal 30 procent van de zetels in de RvB en RvC door vrouwen moet worden bezet en minimaal 30 procent van de zetels door mannen. Om een evenwichtige verdeling van het aantal zetels tussen mannen en vrouwen te bereiken moeten vennootschappen hiermee rekening houden bij (i) het benoemen en voordragen van bestuurders, (ii) het opstellen van een profielschets voor de omvang en samenstelling van de raad van commissarissen en (iii) bij het aanwijzen, benoemen, aanbevelen en voordragen van commissarissen.

Vennootschappen die onderworpen zijn aan de voorgestelde regeling, maar de gewenste streefcijfers niet bereikt hebben, dienen in het jaarverslag uit te leggen ('pas toe of leg uit') waarom de zetels niet evenwichtig verdeeld zijn, op welke wijze de vennootschap geprobeerd heeft tot een evenwichtige verdeling van de zetels te

² Kamerstukken I 2009/10, 31 763, nr. A

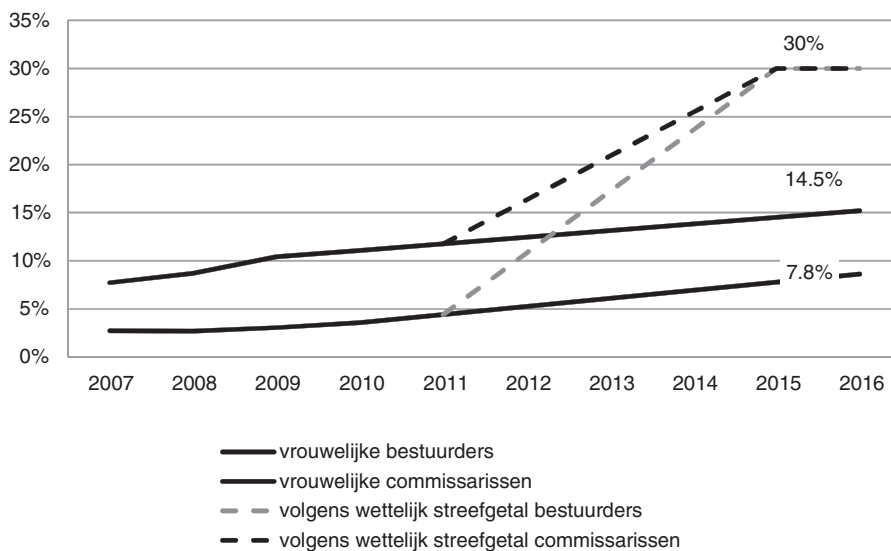
komen en op welke wijze de vennootschap in de toekomst beoogt een evenwichtige verdeling van de zetels te realiseren. De reikwijdte van het wetsartikel is beperkt in de tijd. De voorgestelde wetsartikelen vervallen namelijk per 1 januari 2016 (horizonbepaling).

Criteria NV/BV

De streefcijferbepalingen zijn alleen van toepassing op de grotere naamloze vennootschappen en besloten vennootschappen. Naamloze en besloten vennootschappen zijn niet onderworpen aan het voorgestelde wetsartikel, indien zij conform art. 2:397 lid 1 BW voldoen aan twee van de volgende drie vereisten:

- a. de waarde van de activa volgens de balans met toelichting bedraagt niet meer dan € 17.500.000;
- b. de netto-omzet over het boekjaar bedraagt niet meer dan € 35.000.000;
- c. het gemiddeld aantal werknemers over het boekjaar bedraagt minder dan 250.

Slechts één bedrijf (TNT Express) voldoet aan het (vanaf 1 januari 2012 wettelijke) streefgetal dat ten minste 30 procent vrouw³ is in zowel de RvB als RvC. Acht ondernemingen voldoen aan het streefgetal voor RvB of RvC maar niet voor beide.

³ De wet spreekt over een evenwichtige verdeling van zetels over mannen en vrouwen, het minimum van 30% is dus ook van toepassing op mannen, maar aangezien het aandeel mannen in alle ondernemingen hieraan voldoet, is de toetsing hier niet aan de orde.

3. Wijzigingen in 2010-2011

Twee nieuwe vrouwelijke bestuurders in 2011. Het aantal vrouwelijke bestuurders is gestegen van negen (3,6%) in 2010 tot elf (4,4%) in 2011 als gevolg van de benoeming van Verhagen (PostNL) en Van den Brink (Wegener). Er gingen geen vrouwelijke bestuurders weg. In november 2011 krijgt overigens Grontmij een vrouwelijke bestuurder en verlaat bij Ahold Kimberly Ross de RvB.

Een netto toename van drie vrouwelijke commissarissen in 2011. Het aantal vrouwelijke commissarissen stijgt van 52 (11,1%) in 2010 tot 55 (11,8%) in 2011. Er zijn tien nieuwe vrouwen benoemd als commissaris, maar zeven zijn vertrokken.

Nieuwe benoemingen 2011		Einde benoemingen 2011		Jaren in RvB/ RvC
<u>Bestuurder</u>		<u>Bestuurders</u>		
Wegener	Van den Brink	November 1st 2011		
PostNL	Verhagen	Ahold	Ross	4,0
November 1st 2011				
Grontmij	Nijhof			
<u>Commissarissen</u>		<u>Commissarissen</u>		
Ajax	Olfers	Aegon	Kempler	
BAM	Mahieu	Ahold	Segundo	6,9
Beter Bed	Theodoridis	Ballast Nedam	Schultz Van Haegen	1,4
TNT Express	Scheltema	DPA	Schaberg	
DSM	Vander-Meer Mohr	Imtech	Boer Kruyt	12,0
Imtech	Van Andel	ING	Spero	3,1
Porceleyne Fles	Van Oort	Porceleyne Fles	Geest	8,0
SBM	Rethy			
PostNL	Menssen			
Van Lanschot	Kersten			

4. De Verschillen

Vrouwen zijn gemiddeld jonger. De gemiddelde leeftijd van de elf vrouwelijke bestuurders is 48,5 jaar en van de 55 vrouwelijke commissarissen 54,0 jaar. Dat is ongeveer vier en acht jaar jonger dan hun mannelijke collega's (resp. 52,2 en 62,0 jaar oud).

Vrouwen zijn gemiddeld korter geleden benoemd. De gemiddelde ambtstermijn van de vrouwelijke bestuurders is 5,4 jaar en van de vrouwelijke commissarissen 3,8 jaar. Dit is respectievelijk 0,1 jaar en 1,2 jaar korter dan de gemiddelde ambtstermijn van hun mannelijke collega's (respectievelijk 5,5 en 5,0 jaar).

Vrouwen hebben vaker een niet-Nederlandse nationaliteit, maar het percentage vrouwen uit het buitenland neemt nog steeds af. Van de 66 vrouwen hebben er 24 (36%) niet de Nederlandse nationaliteit, dit is 24% bij de mannen. Vijf van de elf vrouwelijke bestuurders (45%) hebben niet de Nederlandse nationaliteit (in 2010 was dit nog 56% en in 2009 was dit zelfs nog 71%). Van de twaalf nieuw benoemde vrouwen heeft er slechts één heeft een niet-Nederlandse nationaliteit.

5. De ranking

In de Female Board Index worden de 97 ondernemingen gerangschikt naar het aandeel vrouwen in de gezamenlijk RvB en RvC.

De Top Tien:

Rang 2011	Rang 2010	Onderneming	% 2011	% 2010	Omvang RvB/RvC	Aantal vrouwen	Namen Vet=bestuurder *=Nieuw in 2011
1	6	TNT Express	37,5%	23,1%	8	3	Lombard Harris Scheltema*
2	1	Nedap	33,3%	33,3%	6	2	Bahlmann Theyse
3	3	KPN	30,0%	27,3%	10	3	Smits Colijn Lier Lels
4	5	Unilever	27,3%	25,0%	11	3	Fresco Fudge Nyasulu
4	6	POSTNL	27,3%	23,1%	11	3	Verhagen* Menssen* Altenburg
6	5	OctoPlus	25,0%	25,0%	8	2	Swarte De Ruiter
6	2	Ahold	25,0%	30,8%	12	3	Ross Shern Sprieser
8	65	Wegener	20,0%	0,0%	5	1	Van den Brink*
8	7	Wolters Kluwer	20,0%	20,0%	10	2	McKinstry Dalibard
8	10	Reed Elsevier	20,0%	18,2%	10	2	Hook Lier Lels

De top drie: TNT Express heeft het hoogste percentage van de vrouwelijke vertegenwoordiging in de gezamenlijke RvB en RvC, drie van de acht bestuurders/commissarissen zijn vrouwen (38%). **Nedap**, vorig jaar eerste, is nu tweede met twee vrouwen op een totaal van zes (33%). Op de derde plaats staat **KPN**, waar drie van de tien een vrouw (30%) is.

De laatste vijf: 53 bedrijven hebben geen vrouwelijke vertegenwoordiging in de RvB of RvC, maar **AMG** heeft de grootste gecombineerde RvB/RvC (tien personen) en staat daarom laatste. Vier bedrijven delen de voor-laatste positie (**Boskalis Grontmij, Vopak en KasBank**) zonder vrouwen en een totale RvB/RvC van negen personen. (Vanaf november 2011 zal Grontmij overigens een vrouwelijke bestuurder hebben).

De grootste sprong: BAM, DSM en SBM Offshore stonden op de laatste plaats in 2010 (vanwege omvang RvB/RvC), benoemden hun eerste vrouw in de RvC en stegen daardoor naar respectievelijk (gedeelde) positie 36, 36 en 32. **Wegener** had nog geen vrouw in RvB/RvC in 2010 en stond op de 65e plaats, maar benoemde een vrouwelijke bestuurder in 2011 en stijgt naar de achtste plaats.

De grootste daling: in 2011 vertrokken de vrouwelijke commissarissen bij **Ballast Nedam en DPA** en daarmee dalen zij op de lijst van respectievelijk de 11e en 7e positie naar de resp. 82e en 56e positie.

6. Overige opvallende resultaten

Aangezien voor de Female Board Index alle informatie over de samenstelling van de RvB's en RvC's wordt verzameld, geeft het ook een goed overzicht van deze samenstelling, los van de aanwezigheid van vrouwen. Dit jaar geeft dit twee opvallende resultaten:

Ten eerste het relatief grote aantal benoemingen van personen **geboren in 1947 en 1967**. Van de 104 benoemingen gingen er negen naar iemand geboren uit 1947, dit waren allemaal commissarissen en is te verklaren vanwege de (naderende) pensionering. Maar koploper is het geboortjaar 1967 met tien benoemingen, waarvan drie als commissaris (Ter vergelijking: 1965 en 1966 tellen maar drie benoemingen, drie is ook het gemiddeld aantal benoemingen voor alle jaren). Dit hoge aantal is niet te verklaren (1967 heeft geen hoger geboortecijfer), maar sluit wel aan bij andere opvallende benoemingen in de periode 2010-20110 van personen geboren in 1967. Bijvoorbeeld Mark Rutte (1967) als premier, Klaas Knot (1967) als president DNB en Kajsja Ollongren (1967) als Secretaris-Generaal Algemene Zaken.

Ten tweede neemt de **omvang van de RvB en RvC** geleidelijk iets af. In 2009 waren er in totaal bij de 97 ondernemingen 740 bestuurders en commissarissen, in 2011 zijn dit er 24 minder (716). De gemiddelde omvang van een RvB is 2,6 (2009: 2,7) en van de RvC is dit 4,8 (2009:4,9).